

**Колодізєв О М., д.е.н., професор,
завідувач кафедри банківської справи
ХНЕУ ім. С. Кузнеця**

Реалізація конкурентних переваг підготовки фахівців фінансового профілю в аспекті вирішення проблем та визначення перспективи розвитку економіки освіти регіону

Необхідність перебудови економічної системи України в сучасних умовах функціонування її у відповідності до вимог Європейського Союзу ставить перед вітчизняною системою вищої освіти нові вимоги до підготовки високопрофесійних фахівців, здатних дослідити економічні процеси, зрозуміти сутність і тенденції розвитку фінансових відносин, розробити шляхи фінансової стабілізації в державі.

З огляду на це одним із основних завдань вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку з економічних спеціальностей, є професійна підготовка майбутніх фахівців економічного профілю, які повною мірою розуміють сутність фінансів та особливості їх функціонування, визначають особливості теперішнього і майбутнього економічного розвитку України, вбачають шляхи розвитку фінансової системи і забезпечення фінансової стабільності та спроможності якомога повніше використовувати фінанси з метою ефективного розвитку економіки.

Професорсько-викладацький склад університету повною мірою сприяє реалізації ідей Болонського процесу як однієї із передумов інтеграції України до єдиної Європейської зони вищої освіти. В основу концепції її діяльності покладено державні стандарти вищої освіти, враховано основні принципи інтеграції вищої освіти в Україні у Європейський освітянський простір, а також реальні потреби замовників щодо формування у випускників необхідних професійних компетентностей, а саме:

- здатність розуміти організаційно-економічний механізм створення, функціонування та управління банком на основі здійснення аналізу динаміки розвитку грошово-кредитної сфери, організації обліку та впровадження аналізу ефективності діяльності банків;

- визначати напрямки та оцінювати ефективність використання кредитних ресурсів, а також визначати оптимальні обсяги та структуру залучених коштів банку;

- здійснювати моніторинг ринку банківських послуг;

- здійснювати моделювання впливу діяльності банків на розвиток соціально-економічних процесів;

- оцінювати ефективність діяльності банківського сектору економіки;

- формуванню заходів щодо вирішення проблем розвитку вітчизняної банківської системи.

Підготовка фахівців у галузі банківської справи ведеться з урахуванням швидких змін умов функціонування банків на фінансовому ринку, посилення глобалізаційних процесів, фінансової конкуренції, необхідності проведення

подальшої реформи вітчизняної банківської системи на основі адаптації та впровадження міжнародного і провідного вітчизняного досвіду в практику банківських установ.

Особлива увага приділяється практичній підготовці студентів на базі використання в навчальному процесі реальних банківських технологій і програмних продуктів. Проведення тренінгів в структурі навчальних курсів здійснюється з урахуванням підходів до формування у студентів практичних навичок щодо впровадження антикризових заходів в процесі організації діяльності банків в умовах подолання негативних наслідків світової фінансової кризи. Так впроваджено у навчальний процес підготовки студентів освітнього ступеню «магістр» зі спеціальності 8.03050802 «Банківська справа» **навчально-методичний комплекс «ВІРТУАЛЬНИЙ БАНК»** на базі реально функціонуючої автоматизованої банківської системи одного із банків. Завершено формування комплексу ситуаційних завдань, лабораторних робіт і тренінгів за окремими навчальними дисциплінами (цикл дисциплін професійної підготовки) та підготовку навчально-методичного забезпечення щодо їх проведення. Студенти мають можливість доступу через мережу Інтернет до серверу (в форматі 24/7 роботи ПК) для виконання індивідуальних лабораторних робіт і проведення *комплексного міжпредметного тренінгу*.

Функціонує *сайт кафедри*, що має вихід до соціальних мереж з метою забезпечення своєчасного доведення інформації до студентів та їх батьків, а також дозволяє реалізувати зворотній зв'язок з випускниками попередніх років випуску та роботодавцями.

Колективом випускової кафедри реалізовано комплекс заходів щодо виходу першого в Україні *електронного підручника (мультимедійне інтерактивне електронне видання комбінованого користування)* з нормативної навчальної дисципліни «Гроші та кредит», який покладено в основу формування **науково-методичного комплексу** забезпечення даного навчального курсу.

Особливістю навчання студентів за спеціальністю «Банківська справа» є його практичне спрямування та гнучкість до змін економічного середовища та вимог ринку праці, якісна підготовка кваліфікованих фахівців з урахуванням компетентнісного підходу у відповідності з Концепцією стратегічного розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Результатом навчання можна вважати безпосередню спроможність випускників щодо демонстрації відповідного рівня оволодіння теоретичними основами діяльності банків і наявність у них сформованих професійних компетентностей, які апробуються ними на етапі ознайомлення з реально функціонуючими банківськими програмними продуктами на етапі роботи стажистами філії кафедри на базі ПАТ «БАНК «ГРАНТ».

Конкурентною перевагою підготовки є той факт, що навчання та професійна підготовка фахівців забезпечується за рахунок:

залучення висококваліфікованого професорсько-викладацького складу кафедри;

використання в процесі навчання новітніх інноваційних освітніх

технологій (використання науково-методичних комплексів забезпечення навчальних дисциплін професійного циклу підготовки; електронних підручників та кейсів; лабораторних занять при вирішенні ситуаційних завдань);

використання гнучких форм навчання, індивідуального підходу до студентів, можливістю поєднання навчання з дослідницькою роботою при написанні бакалаврських дипломних робіт під науковим керівництвом висококваліфікованих викладачів кафедри банківської справи та провідних економістів - фахівців з банківської справи;

організації і проведенням переддипломної практики на базі провідних банківських установ;

проведення індивідуально-консультативних занять, проблемних лекцій, міжпредметного тренінгу на базі навчально-методичного комплексу «ВІРТУАЛЬНИЙ БАНК»;

участі студентів в наукових конференціях із актуальних проблемних питань щодо забезпечення подальшого розвитку банківської системи.

Банківська система залишається визначальним чинником впливу на динаміку всіх економічних процесів у державі, зокрема істотно впливає на формування та підтримку рівноважних станів в економіці. Основна увага приділяється визначенню стійких взаємозв'язків між базовими елементами механізму, що спричиняють істотний результат впливу, імпульсів, генерованих банківською системою, на рівноважні стани в економіці.